

SAUE NOORTEKESKUSE ARENGUKAVA 2024–2028

SAUE 2024

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
ARENGUKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED	4
OLUKORRA KIRJELDUS	5
VISIOON	10
MISSIOON	10
SOOVITUD SEISUNDI KIRJELDUS	10
ARENGUKAVA TEGEVUSKAVA 2024–2028	14
1. NOORTE KAASAMINE OTSUSTUSPROTSESSIDESSE	14
2. NOORTEGA TÖÖTAVATE SPETSIALISTIDE PROFESSIONAALSUS	15
3. NOORSOOTÖÖ JA SIDUSVALDKONDADE VÕRGUSTIKE KOOSTÖÖ EDENDAMINE	17
4. NOORSOOTÖÖALASE TEADLIKKUSE SUURENDAMINE KOGUKONNAS	18
LISA 1. ARENGUKAVA ELLUVIIMISEKS VAJALIKUD EELARVELISED VAHENDID	19

SISSEJUHATUS

Noorsootöö on valdkond, mis mõjutab otseselt kogu elu vältel noorte toimetulekut nende omandatud teadmiste ja oskuste kaudu ning panustab seeläbi ühiskonna kujunemisse. See hõlmab mitmekesiseid meetodeid ja tegevusi, mille eesmärk on toetada arengut, osalust ning kaasatust. See on oluline kogukondadele ja ühiskonnale terviklikult. Noorsootöö seaduse järgi on noor 7–26aastane füüsiline isik ning noorsootöö on tingimuste loomine noore isiksuse mitmekülgsaks arenguks, mis võimaldab noortel vaba tahte alusel perekonna-, tasemeharidus- ja tööväliselt tegutseda. Saue vallas määratletakse noori valla arengu kavandamisel olulise sihtgrupina ning noortevaldkonna suunad sõnastatakse Saue Noortekeskuse arengukavas.

Saue Noortekeskus asutati 1998. aasta aprillis Saue linna noorsootööasutusena ja on üks vanimaid noortekeskuseid Eestis. Pärast 2017. aasta haldusreformi muutus noortekeskus Eesti mandriosa rahvarohkeima valla noorsootööd koordineerivaks asutuseks. Selle eesmärk on tagada avatud noorsootöö kättesaadavus kõigis valla piirkondades elavatele noortele võrdsetel alustel, toetades nende arengut, et neist saaksid hästi toimetulevad ühiskonnaliikmed, ning panustades seeläbi valla ja selle elanike arengusse ja tulevikku. See arengukava seab eesmärgid Saue valla noorsootöö paremaks korraldamiseks tulenevalt hetkeseisu kaardistusest ja analüüsist.

Euroopa Liidu Nõukogu on sõnastanud formaal-, mitteformaal- ja informaalõppes kaheksa võtmepädevust¹, mis on vajalikud inimese isiklikuks eneseteostuseks ja arenguks, konkurentsivõimeks tööturul, sotsiaalseks kaasatuseks, jätkusuutlikuks eluviisiks, kodanikuaktiivsuseks, terviseteadlikuks elukorralduseks ja edukaks toimetulekuks ühiskonnas. Need on lõimitud kompetentsid, mille hulka kuuluvad probleemilahendusoskus, meeskonnatöö, analüütilisus, loovus, kriitiline mõtlemine ja kultuuridevahelised oskused. Noore pädevuste kujunemist peavad toetama kool, kodu ja kogukond. Kõigi nimetatud kompetentside arendamine on noorsootöö eesmärk toetamaks formaalhariduses omandatud. Võtmepädevuste kujundamist avatud noorsootöös ei ole käsitletud õppekavades, mis sõnastaksid soovitud sihttaseme ning meetodid nendeni jõudmiseks. Võrreldes formaalhariduse õpetajatega seab see noorsootöötajate teadmistele ja pädevustele erilised nõudmised.

Saue Noortekeskus toimib avatud noorsootöö põhimõttel. Avatud noorsootöös toimub mitteformaalne õppimine planeeritud ja eesmärgistatud tegevuste kaudu ning informaalne õppimine igapäevase suhtluse kaudu eakaaslaste ja noorsootöötajatega. Avatud noorsootöö kaardistab

---

¹ Euroopa Liidu Nõukogu. (2018). *NÕUKOGU SOOVITUS, 22. mai 2018, võtmepädevuste kohta elukestvas õppes*. Vaadatud 05.12.2023 [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=FR](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=FR)

noorsootöötaja ja noore vahelise usaldusliku suhte kaudu sihtgrupi või indiviidi vajadused ning rakendab nende arengu toetamiseks tõenduspõhiseid hariduslikke ja arendavaid meetodeid. Õppimine toimub osapoolte nõusolekul, rolle teadvustades ning õppija ja noorsootöötaja ühise tegutsemise tulemusel igapäevaste sündmuste keskel, käsitledes osapoolte jaoks aktuaalseid ja olulisi probleeme. Selle tulemuseks on noorte areng igapäevaelus kogemusliku õppimise ning reflekteerimise kaudu. Noorte jaoks on noortekeskus keskkond, kus osapoolte suunatud vaatlemise ja sõprade, eakaaslaste ning noorsootöötajatega suhtlemise kaudu arendatakse sotsiaalseid oskuseid ning omandatakse sotsiaalselt aktsepteeritavaid käitumisi noortekeskuses kehtivate reeglite, normide ning tajutavate hoiakute kaudu. Noorsootöötaja on oma sotsiaalse keskkonnaga interaktsiooni kaudu eeskujuks, mentoriks ja õpetajaks, kes märkab noorte vajadusi ja reageerib neile, toetades nii õpikogemust ning jõustades refleksiooni. Seeläbi arendab noorsootöötaja noort aktiivseks, ettevõtlikuks ning hästi toimetulevaks ühiskonnaliikmeks.

Huviharidus noorsootöö osana on õppekavale toetuv järjepidev ja juhendatud tegevus. Huvihariduse ja -tegevuse mitmekesistamiseks ning kättesaadavuse laiendamiseks koostatakse igal aastal valla huvihariduse ja -tegevuse kava. Saue Noortekeskus korraldab huvitegevust oma [põhimääruse](#) järgsete põhiülesannete täitmise toetamiseks.

ARENKUKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

Saue Noortekeskuse arengukava 2024–2028 on dokument, milles määratletakse avatud noorsootöö arengusuunad ja tegevused Saue vallas ning toetatakse „Saue valla arengukava 2022–2035“ ja „Noortevaldkonna arengukava 2021–2035“ eesmärkide elluviimist. Arengukava koostamisel on lähtutud dokumendis „Saue valla arengukava 2022–2035“ püstitatud eesmärkidest, Saue valla elanike rahuloluküsitlusest (2022), 2023. aastal tehtud Saue valla noorsootöö kvaliteedihindamise tulemustest ning Saue Noortekeskuse noorsootöötajate, Saue valla noorte ja Saue Noortekeskuse arengukava juhtrühma ettepanekutest. Arengukava on koostatud neljaks aastaks, arvestades „Saue valla arengukava 2022–2035“ valdkonnale seatud eesmärgi (VE 1.3) planeeritava sihttaseme saavutamise aega ning Saue valla noorsootöö kvaliteedihindamise kaheaastast välpa, võimaldades eelneva perioodi tulemuslikkuse analüüsi järgi kavandada järgneva perioodi eesmärgid.

OLUKORRA KIRJELDUS

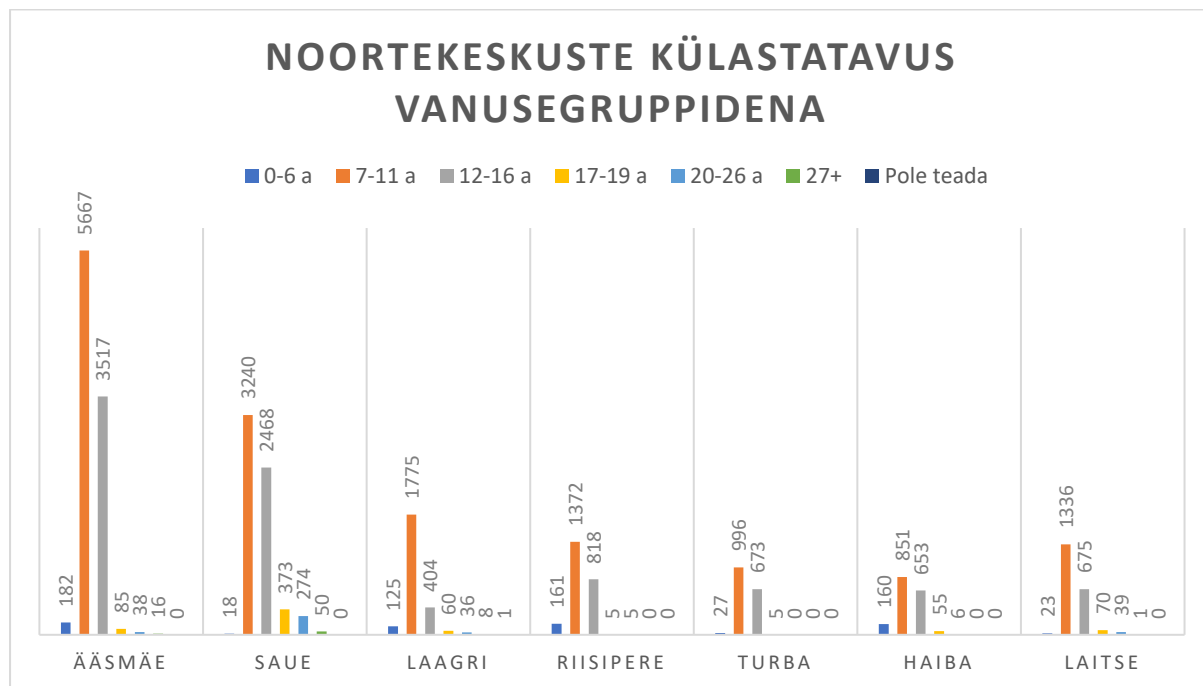
Saue vallale on iseloomulik mitmekesine asustusstruktuur. Valla administratiivkeskus on Saue linn, mis koos Laagri alevikuga moodustab kahekeskuselise linnapiirkonna. Vallas on kaks alevikku: Turba ja Riisipere. Suuremad külad on Alliku, Vanamõisa, Ääsmäe, Kaasiku, Hүүru, Koidu, Vatsla, Laitse ja Haiba. Saue vallas elab 2024. aasta 1. jaanuari seisuga 25 897 inimest, nendest on **7–26-aastased 6204** elanikku, kellest omakorda on 7–11-aastased **1905**; 12–16-aastased **2030**; 17–19-aastased **938** ja 20–26-aastased **1331** inimest. Saue Noortekeskus koordineerib Saue valla noorsootööd piirkondlike eripärasid arvestades. Kohaliku tasandi noorsootöö võtmeisik on noorsootöötaja, kes planeerib oma tegevussuundi vastavalt sihtgrupi profiili kaardistusele. Saue Noortekeskuses töötab 11 noorsootöötajat, kes tegutsevad avatud noorsootöö meetodil kuues asukohas: Sael, Laagris, Riisiperes, Laitses, Turbas ja Haibas.

Ääsmäe Põhikooli ruumides tegutseb 1999. aastal loodud noortekeskus EXIT ning selle tegevust korraldab Ääsmäe Kultuuri ja Spordi Sihtasutus. Ääsmäe Noortekeskus on vaba aja veetmise koht Ääsmäe ning selle lähedal asuvate külade noortele ja nende sõpradele. Sihtasutus korraldab kahte huviringi: saalihoki ja videomänguklubi. Noortekeskuses on kaasaegsed vahendid arvuti- ja konsolimängude mängimiseks. Tehakse tihedat koostööd kooliga, aidates korraldada nende üritusi. 2024. aastal oodatakse uute ruumide valmimist.

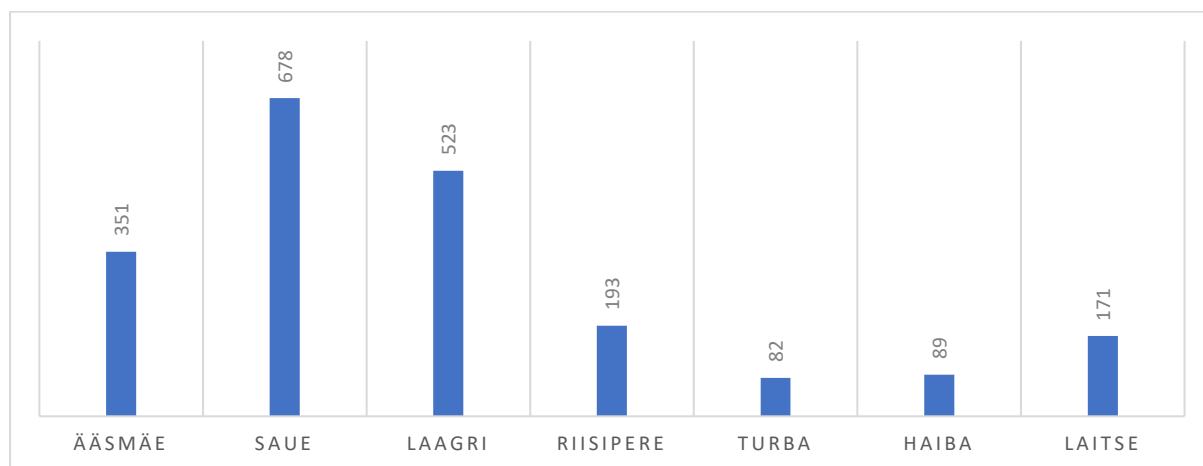
2023. aasta lõpus korraldasid kõik Saue Noortekeskuse struktuuriüksused sisendikorje, saamaks ülevaadet külastajate endi ootustest. Noorte vaatest mõjutab teenuse tarbimist enim sotsiaalne keskkond ehk suhted seal viibivate eakaaslaste ja noorsootöötajatega. Sotsiaalset keskkonda kujundab enim seal viibiv noorsootöötaja, kes oma isikuomaduste, teadmiste ja oskustega mõjutab korduvkülastuste tõenäosust. Siiski peavad noored oluliseks ka noortekeskuses kasutatavaid vahendeid ja võimaluste mitmekesisust, mis on piirkonniti erinevad ning otseses seoses piirkonna noorsootöötaja huvide ja oskustega. Noorte vastustest selgus ka olemasolevate vahendite uuendamise vajadus. Piirkonniti viidati just vahenditele, mis on kohalikus noortetoas juba olemas, kuid mis on amortiseerunud või vananenud.

NOORTEKESKUSTE KÜLASTATAVUS

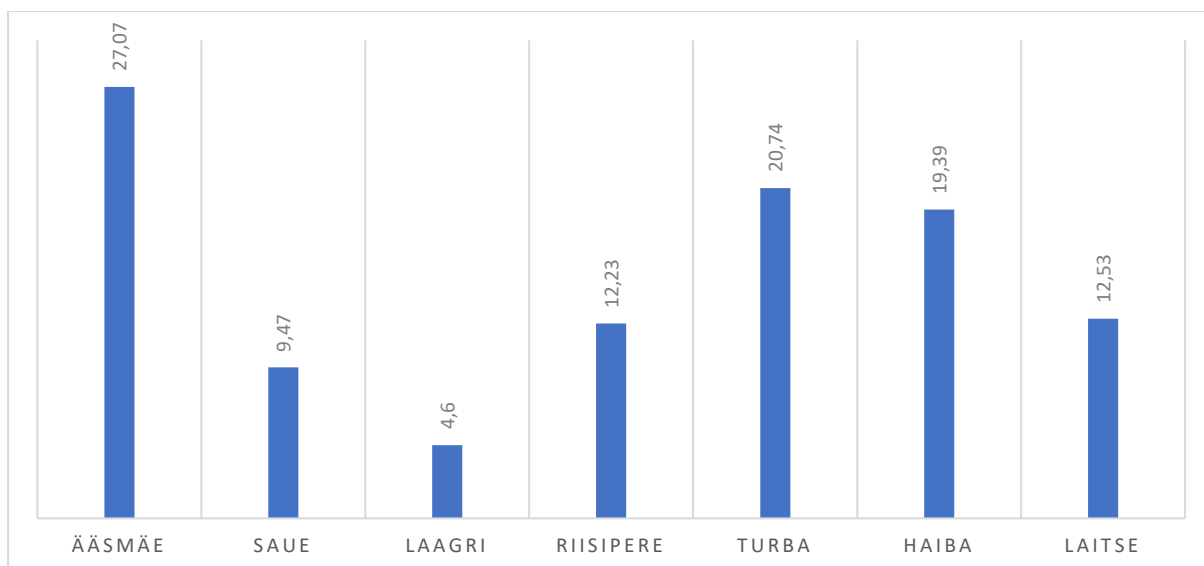
2023. aastal külastati Saue valla noortekeskuseid kokku 26 268 korral. Neist unikaalseid külastajaid oli kogu perioodi vältel 1937. Unikaalsete külastajate sooline jaotus oli M: 1009; N: 928. Noortekeskuste põhiline külastaja on Saue valla elanik vanuses 7–11 eluaastat.

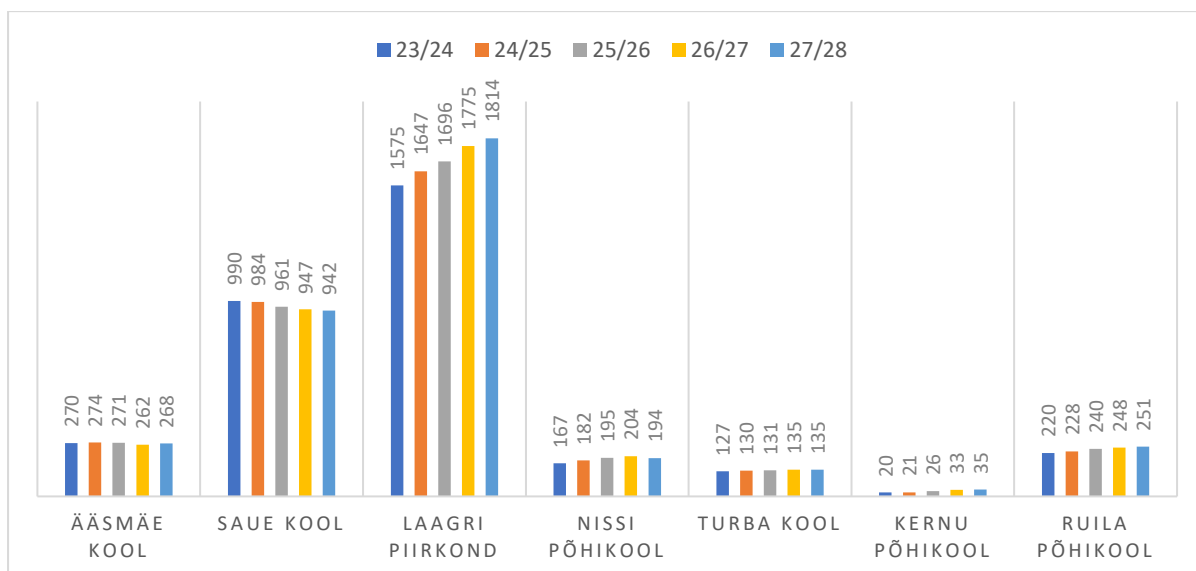
Joonis 1. Noortekeskuse külastatavus vanusegruppidega

Joonis 2. Unikaalsete külastajate arv

Joonis 3. Korduvkülastuste suhtarv

Joonis 4. Saue valla koolide õpilaste arvude prognoos

Prognoosi andmetest lähtuvalt ootab suurim noortekeskuse sihtgrupi kasv ees Laagri piirkonnas, mis seab eelduse piirkonna noorsootöö oluliselt tõhusamaks korraldamiseks. Laagri piirkonnas oli 2023. aastal ka kõige vähem noortekeskuse korduvkülastusi: 2409 külastuse puhul 523 unikaalset külastajat, mis annab külastuse kordumise suhtarvuks 4,6. „Saue valla arengukavas 2022–2035“ (3.1.3) sõnastatakse ühe noorsootöölase arengusuunana Laagri Kultuurikeskuse hoone ja Saue Noortekeskuse hoone arendamine multifunktsionaalseks kultuuri- ja noorsootöövaldkonna tegevuskeskuseks, mis annaks Laagri piirkonnas noortekeskusele rohkem ruumilisi võimalusi kohanemaks võimaliku sihtgrupi suurenemisega.

Arvestades Turba noortetoa ligipääsu, pinna suurust, külastuste arvu ja kooliga riskasutusest tulenevaid piiranguid, on lähiaastatel vajalik avatud noorsootöö teenuse pakkumiseks leida piirkonnas sobivamad ruumid.

Ääsmäe Noortekeskuse ja Turba noortetoa kõrge korduvkülastuste suhtarv peegeldab kooliruumides asumist, seega sihtgrupi igapäevasesse tegutsemisalasse jäämist. Teiste piirkondade noortetoad asuvad koolist eemal, seega on nende külastamine noorte jaoks eraldiseisev eesmärgistatud tegevus.

Haiba noortetoa kõrge korduvkülastuste suhtarv näitab integreeritust piirkonna noorte igapäevategevustesse ja harjumustesse ning asukoha sobivust.

Ääsmäe Noortekeskuse ja Saue, Riisipere, Haiba ning Laitse noortetubade vaatest ei toimu prognoositavalt järgneva nelja aasta jooksul teeninduspiirkonna sihtgrupi populatsioonis suuri muutusi, seega on prioriteet nendes piirkondades tehtava noorsootöö üldise kvaliteedi tõstmine koos noorsootöö ülevallalise arendamisega.

SAUE VALLA NOORSOOTÖÖ KVALITEEDIHINDAMINE 2023

2010. aastal töötati Eesti Noorsootöö Keskuse ja Ernst & Young Baltic AS-i koostöös välja [noorsootöö kvaliteedi hindamismudel](#), mis on mõeldud kohalike omavalitsuste territooriumil tehtava noorsootöö kvaliteedi hindamiseks. 2023. aastal tehti [Saue valla kvaliteedihindamine](#), mille käigus hinnati eelkõige 2022. aasta andmeid. Samas arvestati hindamise tulemuste kajastamisel juba tehtud arendustega, vältimaks hindajatele asjatut lisatööd ja -koormust. Võrreldes 2020. aasta kvaliteedihindamisega on alaeesmärkide keskmine jäänud 2,6 punktiga samaks ning eesmärkide keskmine tulemus kasvanud 2,5 punktilt 2,8-le.

Tabel 1. 2023. aasta kvaliteedihindamise tulemused eesmärkide kaupa (sihttase 4,0)

NR	EESMÄRK	HETKETASE
E1	Noortel on rohkem valikuid oma loome- ja arengupotentsiaali avamiseks.	3,3
E2	Noorte osalust otsustes on rohkem toetatud.	3,4
E3	Noortele on loodud tingimused noorteinfo ja ennetamistegevuste kättesaamiseks.	2,2
E4	Kvaliteetseks noorsootöök on loodud vajalik keskkond.	2,1
Keskmine		2,8

Olulisemate tugevustena töid välishindajad välja valla noortevolikogu olemasolu, väga head ja mitmekesised võimalused enesearengu ning huvidega tegelemiseks, suurematest keskustest eemal asuvates kogukondades tehtava noorsootöö ja noortetubade olemasolu ning seeläbi võimaluste mitmekesisuse valla territooriumil. Samuti mainisid nad noorsootöötajate väga häid lepingulisi tingimusi (töötasu, töönädala pikkus, puhkuse pikkus).

Olulisemate arendusvajadustena toodi välja 13+ ja 16+ sihtrühma kaasamine noorsootöösse fokuseeritud programmi abil, noortega töötavate spetsialistide võrgustiku tugevdamine, noorte ebapiisav kaasamine muutuste loomisse, noorte huvidega arvestamine neid puudutavates otsustes ja noorteinfo kättesaadavus.

TULEVIKUSUUNAD

Tõhusamaks noorteni jõudmiseks peavad kokku langema füüsilise ja sotsiaalse keskkonna soodsad tegurid, eriti vabatahtlikkusel põhineva teenuse puhul. Noorsootöös osalejad hindavad pidevalt keskkonna sobivust ning see kandub üle külastuste arvu. Suuremaks külastuseks ja seeläbi teenuse laialdasemaks pakkumiseks peab keskkond olema noorte ootustega vastavusse viidud. Korduvkülastusi mõjutavad konkreetsete noortekeskuse pakutavad tegevused, nende sisu ning kvaliteet. Külastatavuse selge eristatavus vanusegruppide kaupa peegeldab teenuse sobivust maksimaalselt 16-aastastele vallaelanikele, sealjuures ülekaalukalt kuni 11-aastastele lastele. Sellest tulenevalt peab noorsootöö sisu muutuma sobivamaks vanemale sihtgrupile, sest suur osa noortest jääb teenusega hõlmamata. Vanemate noorte kaasamiseks peavad noorsootöötajad olema piisavalt teadlikud, motiveeritud, haritud ning võimelised keerulisemate probleemidega toime tulema. Kompetentsi saavutamiseks käsikäes peab toimuma tõhus teavitustegevus, et noorsootöös mitteosalejad leiaksid üles atraktiivsed noorsootöö võimalused. Sellest tulenevalt, arvestades riiklike valdkondlike arengusuundi, kohalike olusid ning 2023. aasta Saue valla noorsootöö kvaliteedihindamise tulemusi, on Saue valla noorsootöö suurimad väljakutsed ja arengusuunad perioodil 2024–2028 järgmised:

- noortest lähtuva teenuse kujundamine, rahulolu kaardistamine ja analüüs;
- noorsootöötajate kompetentsi ja seeläbi noorsootöö teenuse kvaliteeditaseme tõstmine;
- ülevallalise noorsootöölase koostöö parendamine ja regulaarse infovahetuse korraldamine;
- noorsootöölase ja noortele suunatud teavitustegevuse korraldamine ning prioriseerimine.

VISIOON

Noorsootöö Saue vallas toetab sihipäraselt noorte kujunemist iseseisvateks, teadlikeks ja aktiivseteks kodanikeks. Saue Noortekeskus on valla noorsootöö kompetentsikeskus.

MISSIOON

Saue vallas tehakse professionaalset noorsootööd, kus arvestatakse noorte huvide ja vajadustega ning keskendutakse noorte üldpädevuste arendamisele mitteformaalse ja informaalse õppimise kaudu. Saue Noortekeskus on kõigi osapoolte jaoks kaasav ja koostöine partner, kus tegutsetakse noorsootööd arendavalt, tõendus põhiseid meetodeid kasutades ja innovatsiooni soosivalt.

SOOVITUD SEISUNDI KIRJELDUS

Saue vallas on noorsootöö kättesaadavus tagatud kõigis piirkondades tänu noortetubade piisavale lähedusele ja kasutusmugavusele, noortega töötavate spetsialistide toimivale võrgustikule ning vajaduspõhiselt teenuse liigutamisele valla territooriumil. Noortega töötavad spetsialistid on motiveeritud, kvalifitseeritud, märkavad riskikäitumisega noori, pakuvad mitmekülgeid võimalusi arenguks ja eneseteostuseks ning moodustavad ühe tervikliku turvavaiba kogu valla territooriumil. Noorte rahulolu noorsootöö tegevustega on vähemalt 80%. Iga kodanik Saue vallas on teadlik noorsootöö võimalustest. Noortel on võimalus neid puudutavate otsuste tegemisel kaasa rääkida ja nende arvamust on kuulda võetud; noorsootöö pakub neile eneseteostusvõimalusi.

Avatud noorsootöö koosneb kolmest etapist: 1) usaldusliku sideme loomine; 2) noorte arenguvajaduste väljaselgitamine; 3) tõendus põhiste meetodite rakendamine arenguvajaduste täitmiseks.

Tabel 2. Arengutaseme näitajad

NR	ARENGUTASEME NÄITAJA	ALGTASE	SIHTTASE	ALLIKAS
1	Noorsootöö kvaliteedihindamisega hinnatavate eesmärkide tulemuste keskmise parandamine 0,2 punkti võrra.	2,8	3,0	Saue valla noorsootöö kvaliteedihindamine 2025 ja 2027

2	Noorte rahulolu noorsootöö tegevustega	-	80%	Saue Noortekeskuse tagasisidevorm
3	Kutseliste noorsootöötajate osakaal noortekeskuses	72,72%	100%	Saue valla noorsootöö kvaliteedihindamine 2027

„**NOORTEVALDKONNA ARENGUKAVAS 2021–2035**“ (NAK 2021–2035) sõnastatakse valdkonnale neli strateegilist eesmärki.

Strateegiline eesmärk 1 (SE1): noored on loov ja ühiskonda hoogsalt edasiviiv jõud – hariduse, kultuuri, majanduse, keskkonna ja teiste valdkondade nügijad ning eestvedajad.

SE2: noorte õiguste kaitsmine riigis on järjepidev ning noorte aktiivne kodanikuosalus toetatud.

SE3: kvaliteetne noorsootöö (sh noorte huviharidus) on kättesaadav üle Eesti ning loob kõigile noortele võimalused mitmekülgseks arenguks, eduelamusteks, kogemuste pagasi rikastamiseks ja iseseisvumiseks.

SE4: noorte üksijäämist ja eemaldumist märgatakse ning ennetatakse kindlustunnet suurendava turvavõrgustiku abil.

„Saue Noortekeskuse arengukavas 2024–2028“ seatakse neli eesmärki, mis toetavad kõigi [„Noortevaldkonna arengukava 2021–2035“](#) strateegiliste eesmärkide täitmist, arvestades [„Saue valla arengukavas 2022–2035“](#) sõnastatud kohaliku tasandi vajadusega.

Tabel 3. Arengukavade võrdlus

„SAUE NOORTEKESKUSE ARENGUKAVA 2024–2028“ eesmärgid	„NOORTEVALDKONNA ARENGUKAVA 2021–2035“ eesmärgid (SE); „SAUE VALLA ARENGUKAVA 2022–2035“ eesmärgid (VE)
Noorte kaasamine otsustusprotsessidesse: kujundab valla noorsootööd noortest lähtuvaks, kaasates noori laiemalt noortevaldkonna ja ühiskonna protsessidesse.	<p>SE 1.1: ühiskonnas võetakse noori, nende pakutud lahendusi ja ideid tõsiselt.</p> <p>SE 1.3: julgustatakse noorte ettevõtlikkust, loovust ja ideede kasvatamist.</p> <p>SE 2.1.</p> <p>SE 2.2: tagatakse kõigi noorte kaasärääkimise võimalus ja arvamuste ärakuulamine kõigil tasanditel.</p>

	<p>SE 2.3: võimestatakse noori olema aktiivsed kodanikud.</p> <p>VE 1.3.2: Saue valla noortel on võimalus kaasa rääkida neid puudutavate otsuste tegemisel eri tasanditel.</p>
<p>Noortega töötavate spetsialistide professionaalsus: toetab vallas tehtava noorsootöö kvaliteedi tõstmist noorsootöötajate kvalifikatsiooninõuete ja süsteemse koolitamise kaudu ning motiveerib enesearengusse panustama. Arvestades Saue Noortekeskuse struktuuriüksuste paiknemist valla keskuses, halduskeskustes, I asumitasandil ning mobiilse noorsootöö meetodika rakendamist, katab arendustegevus valdavalt osa valla territooriumist ja panustab üleriigilise noorsootöö kättesaadavusse ning kvaliteeti.</p>	<p>SE 1.2: toetatakse annete ja tugevuste avastamist ning arendamist.</p> <p>SE 3.1: tagatakse kvaliteetse noorsootöö regionaalselt ühtlane kättesaadavus.</p> <p>SE 3.2: toetatakse noorsootöö järjepidevat arengut ning suurendatakse võimekust toetada süvitsi noorte oskuste, teadmiste, hoiakute, mõtestatud õppimise ja tugevuste arengut eri valdkondades.</p> <p>SE 3.3: soodustatakse noortevaldkonna töötajaskonna pädevuste arengut ja järelkasvu valdkonna jätkusuutlikkuseks kõigis Eesti piirkondades.</p> <p>SE 4.1: tagatakse kõikidele noortele võrdsed võimalused parandada oma elukvaliteeti ja saada selleks vajalikku tuge kõigis Eesti piirkondades.</p> <p>SE 4.3: suurendatakse noorte riskikäitumise ja tõrjutusriski põhjuste mõistmist ning teenuste vastavust noorte vajadustele.</p> <p>VE 1.3.1: avatud noorsootöö teenus on järjepidev ja kõikidele Saue valla noortele kättesaadav halduskeskuste tasandil või haridusasutuste juures, väljaspool neid külamajade juures.</p>
<p>Noorsootöö ja sidusvaldkondade võrgustike koostöö edendamine: panustab üleriigilise turvavõrgustiku loomisse, arendades vallasiseselt noortega töötavate spetsialistide</p>	<p>SE 3.3.</p> <p>SE 4.2: soodustatakse riskirühmade sotsiaalset kaasatust ja vähendatakse eemale- ning üksijäämise riski.</p>

koostööd. NEET (ei õpi ega tööta) noorte suunaline tegevus on 2028. aastani korraldatud projektis „Kesk-Harju noorte tööhõive suurendamine ja hoidmine“ toodud tegevuste kaudu.	SE 4.3. VE 1.3.3: Saue vallas on toimiv noorsootöö võrgustik, mis regulaarselt ja eesmärgistatult vahetab infot ja teeb koostööd.
Noorsootöölase teadlikkuse suurendamine kogukonnas: tõstab kogukonna teadlikkust noorsootöö võimalustest ja eesmärkidest, muutes seeläbi teenuse kättesaadavamaks ning suurendades osalust.	SE 2.1: luuakse eeldused, et noorte usaldus riigi vastu kasvaks ja seotus oma riigiga tugevneks. SE 3.1. SE 3.2.

ARENGUKAVA ÜLEVAATAMISE KORD

„Saue Noortekeskuse arengukava 2024–2028“ vaadatakse üle korra aastas ja selle eest vastutab Saue Noortekeskuse juhataja. Ülevaatamise käigus selgitab noortekeskuse juhataja välja arengukava muutmise vajalikkuse ning esitab vastavad ettepanekud vallavalitsusele. Arengukava muutmine ja uue redaktsiooni kinnitamine otsustatakse vallavalitsuse korraldusega. Arenguperioodi iga aasta veebruaris kutsub Saue valla kultuuri- ja noorsootöö komisjoni esimees Saue Noortekeskuse juhataja andma komisjonile ülevaadet möödunud aasta eesmärkide saavutamisest.

ARENKUKAVA TEGEVUSKAVA 2024–2028

1. NOORTE KAASAMINE OTSUSTUSPROTSESSIDESSE – süsteemne noorte kaasamine valdkonna kujundamisse.

NR	TEGEVUS	MÕÕDIK	SIHTTASE	TEGEVUSKAVASSE LÜLITAMISE ALUS
TK1.1	Noorsootöötajate regulaarsed kohtumised noortevolikoguga lühi- ja pikemaajaliste eesmärkide seadmiseks	Kohtumise protokoll	Noorsootöötajad ja noortevolikogu on kohtunud 2x aastas	Kvaliteedihindamine 2023 (kaasamine)
TK1.2	Noorsootöötajate mentorlusel noorte endi korraldatud avalikud üritused (nt noortepäev / iga piirkonna vajadustele vastavad tegevused/üritused)	Noorte korraldatud üritused	Üritus on toimunud 1x aastas	Kvaliteedihindamine 2023 (kaasamine)
TK1.3	Noortealgatuste fondi (NAF) laiem teavitus, kogukonna mõjule suunatuks kujundamine ja konkreetse protseduuri juurutamine	NAF-i rakendamine ja eelarvevahendite efektiivne kasutamine	NAF-i on igal aastal eesmärgipäraselt rakendatud	Kvaliteedihindamine 2023 (kaasamine)
TK1.4	Saue Noortekeskuse tegevuste tagasi- ja edasisidesüsteemi loomine ning juurutamine	Tagasiside on küsitud, analüüs tehtud	Noortekeskuse tagasisidelahendus on loodud 2024. aastal ning kasutus on juurutatud	Kvaliteedihindamine 2023 (kaasamine)
TK1.5	13+ sihtgrupile suunatud üritused	2x aastas	13+ sihtgrupile suunatud üritusi on korraldatud vähemalt 2x aastas	Kvaliteedihindamine 2023

2. NOORTEGA TÖÖTAVATE SPETSIALISTIDE PROFESSIONAALSUS – noorsootöötajate enesetäiendamise süsteemne toetamine ja pädevuse suurendamine kasutamaks tõenduspõhiseid meetodeid, et osutada noorsootöö sihtgrupile teenuseid, mis on kujundatud tulenevalt nende vajadustest. Koolitusvaldkonna tulemuslikkuse hindamine väljatöötatud süsteemi alusel.

NR	TEGEVUS	MÕÕDIK	SIHTTASE	TEGEVUSKAVASSE LÜLITAMISE ALUS
TK2.1	Noorte vaimse tervise probleemide ennetamise ja märkamise alane süsteemne koolitamine ning pädevuse tõstmine	Noortekeskuse noorsootöötajate koolituse läbimine	Noorsootöötajaid on koolitatud vaimse tervise alastel teemadel vähemalt 2x aastas vajalike oskuste omandamiseks ning säilitamiseks	Saue valla elanike rahuloluküsitlus 2022 (vaimne tervis ja varajane märkamine)
TK2.2	Noorsootöölase kõrghariduse või kutsetunnistusega noorsootöötajate värbamine noortekeskusesse	Värvatakse noorsootöölase kõrghariduse (k.a omandamisel) või kutsetasemega (4, 6 või 7) noorsootöötajaid. Toetatakse valdkondliku hariduse õppekavadel õppimist ning kutsetunnistuse omandamist	Vabanenud ametikohad on täidetud kõrghariduse omandanud või kutsetunnistust omavate noorsootöötajatega. Noortekeskus toetab kutsetunnistuse omandamist ning võimaldab kõrghariduse omandamist	„Noortevaldkonna arengukava 2021–2035“ (NAK) (3.3)
TK2.3	Noorsootöötajatele kvalifikatsiooninõuete kehtestamine ja palgasüsteemi kohandamine haridusest ning kutsetunnistusest sõltuvaks	Kvalifikatsiooninõuete kehtestamine, palgajuhendi loomine	Saue Noortekeskuse kompetentsinõuded on kehtestatud 2024. aastal	minuomavalitsus.ee hindamiskriteerium; NAK 2021–2035 (3.3)
TK2.4	Mobiilse noorsootöö alane koolitamine	Noortekeskuse noorsootöötajate koolitamine või teiste omavalitsuste mobiilsete noorsootöötajatega kogemusvahetustel osalemine	Noorsootöötajaid on koolitatud vähemalt 2x aastas omandamiseks mobiilse noorsootöö alased oskused	Saue valla elanike rahuloluküsitlus 2022 (tegelemine probleemsete noortega / riskirühmadega); „Saue valla arengukava 2022–2035“

TK2.5	Noorsootöö ja haridusalaste teaduspõhiste lähtekohtade ning meetodite alane koolitamine	Noortekeskuse noorsootöötajate koolituse läbimine	Noorsootöötajad on osalenud haridusteaduste ning noorsootöölalaste meetodite koolitusel vähemalt 2x aastas	Saue valla elanike rahuloluküsitlus 2022 (pakkuda peredele rohkem tuge noorte kasvatusküsimustes)
TK2.6	Noorsootöötajate vaimse tervise toetamine	Noorsootöötajate <i>coaching</i> , supervisioon või kovisioon	Noorsootöötajatele on võimaldatud <i>coaching</i> , Supervisioon või kovisioon vähemalt 1x aastas	Saue Noortekeskuse arengukava juhtrühma ettepanek
TK2.7	Noortevaldkonna tunnustusürituse formaadi väljatöötamine	Väljatöötatud noortevaldkonna tunnustamise kava	Noortevaldkonna tunnustusürituse formaat on välja töötatud ning toimub kava alusel.	Kvaliteedihindamine 2023; NAK 2021–2035 (3.3)
TK2.8	Noortevaldkonna tunnustusürituse korraldamine	Tunnustusürituse toimumine vastavalt väljatöötatud kavale	Noortevaldkonna tunnustusüritus on toimunud vastavalt väljatöötatud kavale alates 2025. aastast	Kvaliteedihindamine 2023; NAK 2021–2035 (3.3)
TK2.9	Vajaduspõhine mobiilne noorsootöö	Loodud sotsiaalruumi analüüsist lähtuv tegevuskava	Mobiilset noorsootööd on tehtud lähtuvalt sotsiaalruumi analüüsist ja tegevuskavast alates 2025. aastast	Saue valla elanike rahuloluküsitlus 2022 (tegelemine probleemsete noortega / riskirühmadega); „Saue valla arengukava 2022–2035“
TK2.10	Noortekeskuse koolitusvaldkonna tulemuslikkuse hindamine	Arenguveestluste enesehindamise ja juhi hinnangu kokkuvõte	Noortekeskuses toimub süsteemne koolitusvaldkonna tulemuslikkuse hindamine	

3. NOORSOOTÖÖ JA SIDUSVALDKONDADE VÕRGUSTIKE KOOSTÖÖ EDENDAMINE – struktureeritud koostöö sotsiaalvaldkonna, lastekaitse, hariduse, huvihariduse ja politsei esindajatega.

NR	TEGEVUS	MÕÕDIK	SIHTTASE	TEGEVUSKAVASSE LÜLITAMISE ALUS
TK3.1	Noorsootöö ümarlaua formaadi loomine ja regulaarne infovahetus	Toimunud koosoleku protokoll	Noorsootöö ümarlaud kohtub 1x kvartalis	Kvaliteedihindamine 2023 (VH võrgustiku loomine); „Saue valla arengukava 2022–2035“ (VE 1.3.3)
TK3.2	Ühised koolitused, projektid, üritused	Toimunud koolitused, projektid või üritused	Noorsootöö võrgustik osaleb ühistel koolitustel, üritustel või projektides 1x aastas	Kvaliteedihindamine 2023 (VH võrgustiku loomine)
TK3.3	Sihtgrupile suunatud ühiselt planeeritud ja korraldatud avalikud sündmused	Ühiselt korraldatud sündmused	Noorsootöö võrgustik korraldab koostööna sihtgrupile suunatud üritusi 2x aastas	Kvaliteedihindamine 2023 (VH 13+ ja 16+ suunatud tegevused; kaasamine)
TK3.4	Keskselt juhitud noortekeskuste võrgustiku loomine	Saue Noortekeskus ja EXIT on ühinenud	Keskselt juhitud noortekeskuste võrgustik on loodud 2028. aastaks	„Saue valla arengukava 2022–2035“: 3.1.3. Noorsootöö ja noortekeskused. Tegevused p 4.
TK3.5	NEET noorte toetamine vastavalt noortegarantii tugisüsteemi projektile	Sõnastatud projekti tegevuskavas	-	„Saue valla arengukava 2022–2035“: 3.1.3.

4. NOORSOOTÖÖALASE TEADLIKKUSE SUURENDAMINE KOGUKONNAS – laiem kajastus noorsootöös otseselt mitte osalevate vallaelanike seas kujundamaks arusaama teenuse sisust ning ootusi.

NR	TEGEVUS	MÕÕDIK	SIHTTASE	TEGEVUSKAVASSE LÜLITAMISE ALUS
TK4.1	Kommunikatsioonikanalite kaasajastamine ja aktiivse teavitustöö prioriseerimine	Noortekeskuse võimalusi kajastatakse noortele sobivates keskkondades lähtuvalt seirest	Noortekeskus korraldab pidevat seiret noorte eelistatud kommunikatsioonikanalite osas, kasutab neid ja rakendab kogutud andmeid teavitustegevuste korraldamisel	„Saue valla arengukava 2022–2035“: 3.1.3.
TK4.2	Noorsootöö regulaarne kajastamine meedias	Noortekeskuse tegevusi kajastatakse meedias vastavalt koostatud plaanile	Vastavalt loodud plaanile	Kvaliteedihindamine 2023 (noorteinfo)
TK4.3	Teavitustöö lapsevanemate seas (avalikud üritused, täiskasvanuid kaasavad sündmused)	Korraldatakse lapsevanemaid kaasavaid üritusi	Lapsevanemad on kaasatud 2x aastas	Kvaliteedihindamine 2023 (noorteinfo)
TK4.4	Saue Noortekeskuse korraldatud kogukonnale suunatud üritused Saue, Laagris, Riisiperes, Laitses, Turbas ja Haibas	2x aastas kontsert vm avalik sündmus	Noortekeskus on korraldanud kogukonnale suunatud üritusi 2x aastas	Juhtrühma ettepanek
TK4.5	13+ sihtgrupile suunatud noorteinfo	SNK kodulehe noorteinfo lõime loomine ja regulaarne uuendamine	Noorteinfo kanal on loodud 2023. aasta I kvartalis ning on püsivas kasutuses	Kvaliteedihindamine 2023 (noorteinfo)

LISA 1. ARENGUKAVA ELLUVIIMISEKS VAJALIKUD EELARVELISED VAHENDID

NR	OBJEKT	2024	2025	2026	2027
1	Inventari ja tegevusvahendite kaasajastamine	4000 €/a	4000 €/a	4000 €/a	4000 €/a
2	Koolitusvaldkonna kulud	5000 €/a	5000 €/a	5000 €/a	5000 €/a
3	Noortevaldkonna tunnustussündmus	-	5000 €/a	5000 €/a	5000 €/a
4	Kommunikatsioonijuhi palga diferentseerimine	Töötasu lisa: 2400 €/a Töötasu maksud: 812 €/a	Töötasu lisa: 2400 €/a Töötasu maksud: 812 €/a	Töötasu lisa: 2400 €/a Töötasu maksud: 812 €/a	Töötasu lisa: 2400 €/a Töötasu maksud: 812 €/a
5	-	12 212 €/a	17 212 €/a	17 212 €/a	17 212 €/a
6	-	-	-	KOKKU:	63 848 €